

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 2016

77/2016

Maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voima- maanpanolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaantulo

Maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annettu laki (75/2016) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Sitä sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen sekä maatalousyrittäjän eläkelaisissa (1280/2006) tarkoitettuun maatalousyrittäjätoimintaan 1 päivästä tammikuuta 2017 lukien.

2 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Alin vanhuuseläkeikä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja ja työraeläkkeen alaikäraja vahvistetaan maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 78 §:n ja työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain (69/2016) 83 §:n mukaisesti ensimmäisen kerran 1965 syntyneille maatalousyrittäjille vuodelle 2027.

Työkyvyttömyyden alkaessa ennen vuotta 2027 vain työkyvyttömyyseläkkeen alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan elinaikakertoimella.

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1948 ja sitä ennen syntyneen maatalousyrittäjän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle maatalousyrittäjälle lasketaan maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 32 ja 36 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017 alkaen.

Vuonna 1939 ja sitä ennen syntyneen maatalousyrittäjän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä karttuneesta eläkkeestä.

4 §

Siirtymäajan korotettu karttuma

Vuoden 2025 loppuun eläkettä karttuu kokonaistyötulosta 1,7 prosenttia vuodessa 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta sen kuukauden loppuun, jona maatalousyrittäjä täyttää 63 vuotta, jos maatalousyrittäjä ei saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea tai muuta omaan työskentelyyn perustuvaa työeläkelakien mukaista etuutta kuin osa-aikaeläkettä tai osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Kun karttumisprosentti muuttuu kalenterivuoden aikana, katsotaan ennen 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alkua tai ennen 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alkua saaduksi työtuloksi niin suuri osuus kalenterivuoden kokonaistulosta kuin ansiokuukausien määrä 53 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun tai 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun on kaikkien ansiokuukausien määrästä kyseisenä vuonna. Tällöin ansiokuukaudeksi katsotaan kalenterikuukausi, jonka aikana vakuutus on voimassa.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös maatalousyrittäjää, joka työskentelee toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa 53 vuotta täytettyään. Tällöin teoreettiseen eläkkeeseen lisätään 1,7 karttumisprosentin ja 1,5 karttumisprosentin erotuksen perusteella laskettu erillinen lisä. Erillinen lisä lasketaan tämän lain perusteella vakuutetun maatalousyrittäjätoiminnan kokonaistyötulon perusteella.

Vuoden 2025 loppuun saakka maatalousyrittäjän ja apurahansaajan työeläkevakuutusmaksun perusprosentti on 53 vuoden täyttämistä seuraavan kalenterivuoden alusta sen kalenterivuoden loppuun, jona maatalousyrittäjä tai apurahansaaja täyttää 63 vuotta, maatalousyrittäjän eläkelain 22 §:ssä tarkoitettu perusprosentti lisättynä 1,5 prosenttiyksiköllä. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään vuosittain seuraavana kalenterivuonna sovellettava korotettu työeläkevakuutusmaksun perusprosentti.

5 §

Osa-aikaeläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen maatalousyrittäjän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan työntekijän eläkelain 91 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan työntekijän eläkelain 23 ja 24 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, maatalousyrittäjällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

6 §

Työeläkeote

Vuonna 1954—1958 syntyneille maatalousyrittäjille lähetetään maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 75 c §:n 2 momentin mukainen työeläkeote vuonna 2017.

77/2016

7 §

Vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäivien jälkeen

Sen estämättä, mitä maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa säädetään, ennen vuotta 1958 syntyneen maatalousyrittäjän, joka saa työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 9 §:ssä tarkoitetun lisäpäiväoikeuden perusteella, oikeuteen jäädä varhennusvähennyksellä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle sovelletaan maatalousyrittäjän eläkelain 31 §:n 1 momenttia, 32 §:n 3 momenttia ja 33 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2012.

8 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulolain (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaantulolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen maatalousyrittäjän eläkelain 31 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikäänsä alemmassa eläkeiässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös maatalousyrittäjän eläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin maatalousyrittäjän eläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen maatalousyrittäjän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Tarkemmat säännökset maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä